

Innspill fra Modum kommune til regjeringens arbeid med Nasjonal helse- og samhandlingsplan

KS peker i sin rapport [Årsaker til kostnadsvekst i helse- og omsorgssektoren](#) på at kostnadene til helse- og omsorgssektoren øker for hvert år. Kostnadsveksten er finansiert ved omstilling av kommunale tjenester. Nesten hele veksten kommer i aldersgruppene under 80 år. Når det gjelder årsaker til kostnadsveksten pekes det på samhandlingsreformen, reform om brukerstyrt personlig assistanse, alderssammensetning, fysisk og mental helsetilstand i befolkningen.

Modum kommune er bekymret for veksten innen helse- og omsorgssektoren. Det vil bli krevende å balansere tilbud og behov i tiden fremover. I rapporten fra KS pekes det på at stadig mer spesialiserte tjenester skjer i kommunene. Kommunene har fått flere oppgaver uten at det følger ressurser med. Samhandlingsreformen har ført til at flere med komplekse behandlings- og pleiebehov skal gis et tilbud i kommunen. Endringen i utskrivningspraksis stiller nye krav til kommunene for å ivareta pasientene. Det økte presset på kommunale tjenester er krevende å håndtere i seg selv. Samtidig som det på sikt vil kunne påvirke innbyggernes mulighet for treffsikker og tidlig hjelp, på et lavere nivå i omsorgstrappa. Tjenester som i sin tur vil være med å utsette hjelpebehovet.

I [Samhandlingsreformen](#) ble det pekt på behovet for å styrke læring, mestring og egenbehandling: *Etablering av lærings- og mestringstilbud i kommunene vil kunne sikre mer tidlig intervensjon mot sykdomsutvikling, en bredere tilnærming til mestring av sykdom eller funksjonssvikt, og sikre at brukere over tid og gjennom tettere oppfølging i sitt nærmiljø får muligheten til å tilegne seg verktøy til å håndtere hverdagen på en bedre måte. Pasientene er innlagt relativt kort tid på sykehus, og er ofte i en situasjon som gjør læring og mestring vanskelig. Når en har fått en langvarig endring i sin livssituasjon som følge av sykdom eller skade vil det som regel ta tid å finne ut av hvordan en på best mulig måte kan innrette livet sitt i forhold til dette. For de aller fleste vil denne perioden finne sted i hjemmet og i vante omgivelser der en fortsatt skal bo. Ved å utvikle lærings- og mestringstilbud i kommunene kan kommunene også ivareta en viktig koordinatorfunksjon og søke etter mulige samarbeidspartnere som ikke på samme måte eksisterer i spesialisthelsetjenesten.* (Samhandlingsreformen)

Mestring av egen helse og livssituasjon er en av nøklene for å utsette hjelpebehov og øke livskvaliteten. Helsetjenestens arbeid for å styrke innbyggernes helsekompetanse og egen læring og mestring bør få en sentral plass i den nye meldingen.

Modum kommune har lang erfaring med systematisk folkehelsearbeid og utvikling av lærings- og mestringstilbud til innbyggerne blant annet gjennom frisklivssentralen. Samhandlingsreformen ble lansert fra Frisklivssentralen i Modum kommune. Statsråden uttalte den gang at det ikke var tilfeldig. Satsing på friskliv og forebygging var hjørnesteiner i fremtidens kommunehelsetjeneste. Når Samhandlingsreformen skal avløses, bør søkelyset rettes mot det som er gitt minst oppmerksomhet i oppfølgingen av reformen; forebygging mer

for å reparere mindre. Forebyggingspotensialet er godt dokumentert, [Folkehelse rapporten – helsetilstanden i Norge. FHI](#)